

**«INNOVATIVE WORLD» ILMIY TADQIQOTLARNI QO'LLAB-
QUVVATLASH MARKAZI**

**«ZAMONAVIY ILM-FAN VA TADQIQOTLAR: MUAMMO VA
YECHIMLAR» NOMLI 2025-YIL № 4-SONLI ILMIY, MASOFAVIY,
ONLAYN KONFERENSIYASI**

**ILMIY-ONLAYN KONFERENSIYA TO'PLAMI
СБОРНИК НАУЧНЫХ-ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЙ
SCIENTIFIC-ONLINE CONFERENCE COLLECTION**

Google Scholar

ResearchGate

zenodo

ADVANCED SCIENCE INDEX

Directory of Research Journals Indexing

www.innoworld.net

O'ZBEKISTON-2025

Sinfdagi mashg'ulotlar va o'qitish usullari**Hotamova Nigora To'raboy qizi**

Termiz davlat pedagogika instituti Maktabgacha va boshlang'ich

Ta'limda xorijiy til (ingliz tili) yo'nalishi 4-bosqich talabasi

hotamovanigora09@gmail.com

Annotatsiya: Maqolada sinfdagi mashg'ulotlar va o'qitish usullarining o'quv jarayonidagi ahamiyati yoritiladi. Unda o'quvchilarni dars jarayoniga faol jalb etuvchi metodlar haqida so'z yuritiladi. Interaktiv yondashuv va o'yinli faoliyatlar samaradorlikni oshiradi. Natijada ta'lim jarayoni yanada qiziqarli va samarali bo'ladi.

Kalit so'zlar: sinf mashg'ulotlari, o'qitish usullari, interaktiv metodlar, samaradorlik.

Аннотация: В статье рассматривается значение классных занятий и методик преподавания. Описаны методы, активизирующие участие учащихся на уроках. Интерактивный подход и игровые формы делают обучение более эффективным. В результате учебный процесс становится интересным и продуктивным.

Ключевые слова: классные занятия, методы обучения, интерактивные методы, эффективность.

Annotation: The article discusses the importance of classroom activities and teaching techniques. It describes methods that encourage students to participate actively in lessons. Interactive and game-based approaches increase learning effectiveness. As a result, the educational process becomes more engaging and productive.

Keywords: classroom activities, teaching techniques, interactive methods, effectiveness.

Bugungi kunda ta'lim jarayonida samaradorlikka erishish uchun o'qitish usullari va sinfdagi mashg'ulotlarni to'g'ri tashkil etish muhim ahamiyat kasb etadi. Zamonaviy ta'lim tizimi o'quvchini faol ishtirokchi sifatida shakllantirishni talab qiladi, shu bois interaktiv yondashuvlar keng qo'llanilmoqda. Sinfdagi mashg'ulotlar o'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini rivojlantirishda, shuningdek, ularning muloqot madaniyatini shakllantirishda asosiy omil bo'lib xizmat qiladi. Shu sababli o'qituvchi tomonidan qo'llaniladigan metod va texnikalarni to'g'ri tanlash dars samaradorligini oshirishning eng muhim shartlaridan biridir.

Chet tillarini o'qitishning ba'zi usullari mavjud hisoblanadi.

To'g'ridan-to'g'ri usul (The Direct Method)

Ushbu usulda o'qitish butunlay maqsadli til (o'rganilayotgan til) orqali amalga oshiriladi. O'quvchiga ona tili ishlatishga ruxsat berilmaydi. Grammatika qoidalariga emas, balki to'g'ri talaffuzga urg'u beriladi.

Grammatika-tarjima usuli (Grammar-Translation)

O'rganish asosan maqsadli tilga va undan tarjima qilish orqali amalga oshiriladi. Grammatika qoidalari yodlab olinadi va uzun so'zlar ro'yxati yoddan o'rganiladi. Og'zaki nutqni rivojlantirishga esa deyarli e'tibor berilmaydi.

Kommunikativ yondashuv (Communicative Approach)

Ushbu usulning asosiy maqsadi o'quvchilarda chet tilida erkin muloqot qilish ko'nikmasini shakllantirishdir. Dars jarayonida o'quvchilar faol ishtirok etadi, real hayotdagi vaziyatlarni modellashtirish, rol o'yinlar, muhokamalar orqali fikr almashadi. Bu usul o'quvchilarning so'z boyligini kengaytirish, mustaqil fikrlash va muloqot madaniyatini rivojlantirishda juda samarali hisoblanadi. O'qituvchi bu jarayonda rahbar emas, balki yo'l ko'rsatuvchi, motivatsiya beruvchi sifatida ishtirok etadi.

Jismoniy javobga asoslangan usul (Total Physical Response – TPR)

Bu metodda o'qituvchi so'z va iboralarni aytadi, o'quvchilar esa ularni jismoniy harakat orqali bajaradilar. Masalan, "Stand up", "Sit down" yoki "Open the book" kabi buyruqlar amalda bajariladi. Bu usul o'quvchilarning diqqatini jalb etadi, ularni darsda faol ishtirok etishga undaydi va yangi so'zlarni tabiiy yo'l bilan eslab qolishga yordam beradi. Ayniqsa, boshlang'ich bosqichda o'quvchilarga qulaylik yaratadi.

Vazifaga asoslangan o'qitish (Task-Based Learning)

Bu usulda o'quvchilar tilni o'rganish jarayonida ma'lum topshiriqlarni bajarish orqali bilim oladilar. Masalan, savol-javob o'tkazish, intervyu tuzish yoki kichik loyiha tayyorlash orqali til ko'nikmalarini mustahkamlaydilar. Bu usulda grammatika emas, balki muloqot va mazmun yetkazish asosiy maqsad bo'ladi. O'quvchilar o'zaro hamkorlikda ishlaganlari sababli ularning ijtimoiy faolligi va nutqiy qobiliyati rivojlanadi.

CLIL (Content and Language Integrated Learning) yondashuvi esa o'quvchilarning tilni o'rganish jarayonida boshqa fanlardan ham bilim olishiga imkon beradi. Masalan, biologiya, tarix yoki geografiya darslari ingliz tilida o'tiladi. Bu o'quvchilarning nafaqat til bilimini, balki dunyoqarashini ham kengaytiradi. CLIL usuli o'quvchilarni xalqaro darajadagi muloqotga tayyorlaydi va global fikrlashni shakllantiradi.

Bugungi kunda texnologiyalar ham ta'lim jarayonining ajralmas qismiga aylangan. Multimedia vositalari, onlayn dars platformalari va interaktiv o'yinlar o'quvchilarning qiziqishini oshiradi, darsni yanada samarali qiladi. O'qituvchi zamonaviy vositalardan oqilona foydalansa, o'quvchilarning mustaqil o'rganish qobiliyati yanada rivojlanadi.

Xulosa qilib aytganda, samarali dars tashkil etish uchun o'qituvchi turli metodlarni birlashtirgan holda, ularni o'quvchilarning yosh xususiyatlari va darajasiga mos qo'llashi zarur. Har bir metodning o'z afzalliklari mavjud bo'lib, ularni to'g'ri tanlash darsning sifatini belgilaydi. Interaktiv va kommunikativ yondashuvlar o'quvchilarning tildan faol foydalanish

ko'nikmasini shakllantiradi, ularni mustaqil va ijodkor shaxslar sifatida rivojlantiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

Asosiy adabiyotlar

1. D.B.Agzamova- English teaching methodology-toshkent 2016
2. Andrea Puskás The Challenges and Practices of Teaching Young Learners Komárno, 2016
3. A.Pinter (2017)Teaching Young language Learners. Oxford university Press
4. Gordon Lewis and Hans Mol. Grammar for young learners. Oxford.
5. For Zsombor and Mátyás . The Challenges and Practices of Teaching Young Learners. Komárno, 2016
6. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). Approaches and Methods in Language Teaching (3rd ed.). Cambridge University Press.
- 7.Harmer, J. (2015). The Practice of English Language Teaching (5th ed.). Pearson Education.
- 8.Brown, H. D. (2017). Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy (4th ed.). Pearson.
9. Ellis, R. (2016). Task-Based Language Learning and Teaching. Oxford University Press.
- 10.Nation, I. S. P., & Macalister, J. (2018). Language Curriculum Design. Routledge.
- 11.Scrivener, J. (2019). Learning Teaching (4th ed.). Macmillan Education.